

SVETOVÝ DEŇ VODY

22. marec 2018

Svetový deň vody je každoročne využívaný na zvyšovanie povedomia a informovanie verejnosti o vode a tiež na mobilizáciu pre riešenie aktuálnych závažných problémov, ktoré priamo súvisia s vodou. Svetový deň vody vyhlásilo Valné zhromaždenie OSN na svojom 47. zasadnutí v decembri 1992 v Rio de Janeiro. Jeho cieľom je upriamiť pozornosť svetovej verejnosti na vodu, ktorá je pre život na Zemi nenahraditeľná a ovplyvňuje všetky jeho sféry. Zameriava sa najmä na zdôraznenie dôležitosti zabezpečenia dostatku zdravotne bezpečnej pitnej vody pre každého obyvateľa na Zemi a racionálne hospodárenie s jej zdrojmi.

Členské štáty OSN boli vyzvané, aby v tento deň vyvíjali aktivity, organizovali semináre, prednášky, výstavy, diskusné fóra a publikovali informačné materiály s problematikou zachovania a rozvoja vodných zdrojov. Od roku 1993 si Svetový deň vody pripomíname aj u nás vždy s novou aktuálnou témou o problematike vody.

Týmto spôsobom je možné každoročne sa zaoberať problémami týkajúcimi sa zásobovania pitnou vodou, zvýšiť povedomie verejnosti o dôležitosti zachovania a ochrany zdrojov vody a pitnej vody, zvýšiť účasť a spoluprácu vlád, medzinárodných agentúr, mimovládnych organizácií a súkromného sektora na mobilizácii pre riešenie aktuálnych a závažných problémov, ktoré priamo súvisia s vodou.

Témou tohtoročného Svetového dňa vody je

Príroda pre vodu

Uvedená téma skúma ako môžeme využiť prírodu na prekonanie vodných výziev 21. storočia. Škody na životnom prostredí spolu s klimatickými zmenami spôsobujú vodné krízy, ktoré vidíme na celom svete. Povodne, suchá a znečisťovanie vody sú zhoršované degradovanou vegetáciou, pôdami, riekami a jazerami.

Poškodené ekosystémy ovplyvňujú množstvo a kvalitu vody, ktorá je k dispozícii pre ľudskú potrebu.

**Ako môžeme znížiť povodne, suchá a znečistenie vody?
Použitím riešení, ktoré už máme v prírode.**

Prírodné riešenia majú potenciál riešiť mnoho z našich problémov s vodou. Musíme urobiť oveľa viac pre vytvorenie "zelených" infraštruktúr a harmonizovať ich so "šedou" infraštruktúrou všade tam, kde je to možné. Vysádzanie nových lesov, riešenie záplavových oblastí a obnovenie mokradí obnoví vodný cyklus, ktorý prispeje k zlepšeniu ľudského zdravia a životia.

Cieľ č. 6 trvalo udržateľného rozvoja zaväzuje svet k zabezpečeniu prístupu k bezpečnej pitnej vode pre každého do roku 2030 a zahŕňa ciele týkajúce sa ochrany prírodného prostredia a znižovania znečistenia.

FAKTY:

- Dnes žije na svete v domácnostiach bez bezpečnej pitnej vody 2,1 miliardy ľudí, čo ovplyvňuje ich zdravie.

- Viac ako polovica svetovej populácie žije v mestách a veľkomestách. Očakáva sa, že tento podiel sa do roku 2050 zvýši na dve tretiny.
- Za posledných 40 rokov sa znížili populácie sladkovodných druhov o 81 % - viac ako dvojnásobne v porovnaní s druhmi žijúcimi na pevnine a v oceánoch.
- Ľudské sídla, priemysel a poľnohospodárstvo sú hlavnými zdrojmi znečistenia vôd. V globálnom meradle je až 80 % komunálnych odpadových vôd vypúšťaných priamo do vodných tokov bez akejkoľvek úpravy. Priemysel je zodpovedný za každoročné ukladanie miliónov ton ťažkých kovov, rozpúšťadiel, toxických kalov a iných odpadov do vodných tokov.
- Poľnohospodárstvo predstavuje 70 % spotreby vody na celom svete a zohráva významnú úlohu pri znečisťovaní vody. Farmy vypúšťajú veľké množstvá agrochemikálií, organických látok, zvyškov liekov, sedimentov a drenáží do vodných útvarov.

Cieľom Svetového dňa vody je každoročne upozorňovať na stav vôd vo svete, a aktuálne upozorniť aj na udržateľné riadenie zdrojov nielen pitnej, ale aj odpadovej vody a zvýraznenie významu vody pre ľudstvo.

Svetový deň vody je vhodnou príležitosťou na informovanie a osvetu verejnosti v tejto oblasti.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši ponúka

**dňa 22.3.2018 v čase od 09.00 do 13.00 hod. konzultačné služby
(2. poschodie č. dv. 31, 32)**

počas Svetového dňa vody. Občania majú možnosť v tento deň využiť skúsenosti odborných pracovníkov úradu, zamerané na otázky týkajúce sa kvality pitnej vody v okresoch Lipt. Mikuláš a Ružomberok, ukazovateľov kvality pitnej vody, zdravotného významu pitnej vody, rozsahu, početnosti a kritériách kontroly kvality pitnej vody, problematiky individuálneho a hromadného zásobovania pitnou vodou, ochrany zdrojov pitnej vody.

Zároveň upozorňuje, že v rámci tohto dňa nemôže zabezpečiť vyšetrenie vzoriek pitnej vody z individuálnych vodných zdrojov.

Záujemcom o problematiku zásobovania pitnou vodou z vlastných vodných zdrojov bude poskytnutá informačná brožúrka **Zdravá pitná voda z vlastnej studne**, ktorú vydal Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, Bratislava.

Zdroj: ÚVZ SR Bratislava. Ak máte záujem o ďalšie informácie o Svetovom dni vody, odporúčame využiť voľné dostupné a využiteľné materiály na <http://www.worldwaterday.org/>.

MUDr.Ivan Hudák, ved. oddelenia hygieny životného prostredia a zdravia

